

## מסורת הש"ס

**משום:** דדוכותא אחריית נמי כחצה ר  
אזל לרבנן דמוקי ליה לטעם כעיקר לא  
כדפירש לקמיה: **כל אשר יגע בצורה**  
חכילתו מרובה מחטאת ונגע בחטאת  
שא פסולה היתה החטאת כגון פיגול  
או פסול אחר יתפסל אף זו שצבעה  
ממנה ואם כשריה היא החטאת  
מהניא לצולעת הימנה לאסור בצריכה  
אלא כחמור שבה כחומר החטאת  
שצבע בה לפנים מן הקלעים ולזכרי  
כהונה ולזים ולילה אחד: **יבול אפילו**  
**לא צבעה.** הנוגעת בה ממנה קאמר  
רחמנא יקדש ת"ל כו': **האכל**  
הצולעת כחמור שבה שהרי יש בה ב'  
מינין אחד חמור ואחד קל וכולה  
הולכת אחר החמור אלמלא הימר  
מאטרף לאיסור: **מיצרך זריכי.**

## תורה אור השלם

1. כֹּל אֲשֶׁר יִגַּע בְּבִשְׂרָהּ  
יִקְדָּשׁ וְאֲשֶׁר יִזְה מִדְּמָהּ  
עַל הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזְה עָלֶיהָ  
תִּכְבֵּס בַּמָּקוֹם קֹדֶשׁ:
- וּקְרָא ו כ
2. כֹּל יָמֵי נְזוּר מִכֹּל  
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִנְּפֵן הַיּוֹם  
מִתְרַצְנִים וְעַד זֶה לֹא  
יֵאכַל:
- בַּמִּדְבָּר ו ד

## הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ה"ג ורצין  
וכי' לאיסור דאי נמי:  
(ב) ד"ה ורבי עקיבא וכי'  
ולא מנריך: (ג) ד"ה ה"ג  
לא וד"ה מכלל הד"א:  
(ד) תוספות ד"ה כאן  
וכי' דזמנין דמיכבש להו  
ונפלי:

## מוסף רש"י

שני כתובים הבאין  
באחד ואין בלמודיו.  
מלת כתיב מלת אחד ומגומר  
מלוך מוסי (דקדוקי ט"ז).  
עוד שישלע בבשר. כגון  
מבשרים שזמן עמדתו לא  
ממנו לא של שלמים ושל  
זו, ומתקן לאו למדריש  
מנשרק לזכור קדשים,  
ואין לנהוג וזה טעם  
במקור, שאין זה טעם אלא  
ממש (דקדוקי ט"ז). להיות  
כחור. הינוע נהג ושל  
ממנה. כדור (ט"ז).  
פסולה היא תיפסל.  
אין פסול (ט"ז) שם  
התפסול פסולה נהג (ט"ז)  
על שני ליה וזה ונפסל  
שלם אלא שזנים יום שני  
שלם אלא כחור (ט"ז)  
(ט"ז). ואם שפחה. שם  
עבר אורו היום (ט"ז).  
חבל כחומר שבה.  
אין ו מחומר במחשבת.  
שפחלי כן שלמים אלא  
לפסל אלא לזכר היותו  
ליום וילה (ט"ז).  
הקלעים (אין פסול) שש  
יש זה ענשם של מינים  
והחומר (שפחלי ט"ז).

## מוסף תוספות

- א. וה' פ'י' כחמור שבחן  
רעפמים נבל בחתר  
שלמים ופצחם, ופצחם  
בתרת תשאת. מו' שפנך.  
שלמים נאכלים לוי' מינ'  
ולילי חור וחסאת אית'  
מו' אל אל ליום ולילה.  
נבל ר"ב. ו' שנשחשור  
חיו. מו' שפנך. ו' שיש  
קומות שאין הולכי' ע'  
ונחו לידק הנבילי' ע'  
דבר הקשה תנדבן שם.  
ש. ו' הכי' פירוש  
מיתא' שלא בכקום לוי'  
הלכן שר אפי' כית'  
במקום השני' לוי'  
ופחות מכות אית' אנו  
עשי' לוי' חור מ' כתי'  
במקום לוי' חור אל  
השני' לוי' חור אל

להיתר מאסר לראשון כר"ע וזבגיו על  
ולא ממשו דרבנן: לימד על איסורי גז  
רחמנא קרא להכי השמא איסור ויהי  
עשוי לחוק אבל במקום העשוי לחוק  
שנו דכית מקום אחד חייב לצד אצל  
דפסותיהם במקום שאין עשוי לחוק  
לצד אצל (א) מכלל דפחות מכיות כו'.  
במיעוטו שמע מינה דפחות מכיות לא  
לה אסיפא פחות מין בעל במיעוטו א  
מכלל דכיות אפילו במקום העשוי לחוק  
פחות מכיות אבל מקום שאין עשוי לחוק אסור אבל כו  
דדיו במקום ילישה. מוס' ה"ה"ש.

גא' ושני כתובין הבאין כו'  
וה' שני כתובין הבאין כאחד  
אשר חולין או שלמים שזמן  
דש' דמפרש להיות כמוה

ממשום דהוה נזיר וחטאת <sup>6</sup> שני כתובין הבאין  
באחד ואין מלמדין נזיר הא דאמרן חטאת  
מאי היא <sup>7</sup> דתניא יכל אשר יגע בבשרה  
יקדש וגו' יכול אפילו לא בלעה ת"ל בבשרה  
(יקדש) \*עד שיבלע בבשר יקדש <sup>8</sup> להיות  
בכמותה שאם פסולה היא תיפסל ואם כשירה  
היא תאכל כחמור שבה ורבנן נמי ניהוי נזיר  
חטאת שני כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין  
אמרי הנהו מיצריך צריכי ור"ע מאי צריכי  
בישלמא אי כתב רחמנא בחטאת לא גמר נזיר  
ממינה <sup>9</sup> דחולין מקדשים לא גמרינן אלא  
לכתוב רחמנא בניזיר ותיתי חטאת ותגמור  
ממינה דהא כל איסורין שבתורה קא גמר  
מניזיר ורבנן אמרי לך <sup>10</sup> מיצרך צריכי חטאת  
להיתר מצטרף לאיסור וחולין מקדשים לא  
גמור ומשרת ליתן טעם כעיקר ומכאן אתה דן  
לכל התורה כולה ור' עקיבא תרווייהו להיתר  
מצטרף לאיסור והווי להו שני כתובין הבאין  
באחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין  
מלמדין א"ל רב אשי לרב כהנא אלא הא  
דתניא <sup>11</sup> מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים  
ועד וגו' ילימד על איסורי נזיר שמצטרפים זה  
עם זה השתא לר"ע איסור והיתר מצטרפין  
איסור ואיסור מיבעיא אמר ליה איסור והיתר  
בבבת אחת דאיסור ואיסור בזה אחר זה:  
**ממתני** <sup>12</sup> בצק שבסידקי עריבה אם יש כוית  
במקום אחד חייב לבער ואם <sup>13</sup> (לא) בטל  
במיעוטו וכן לענין הטומאה אם מקפיד עליו  
חוצץ ואם רוצה בקיומו הרי הוא כעריבה:  
**גמ'** אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו  
אלא במקום שאין עשויין לחזק אבל במקום  
מכויטין אפי' במקום שאין עשוי לחזק אינו חייב  
לבער איכא דמתני לה אסיפא ואם לאו בטל  
במיעוטו אמר רב יהודה אמר שמואל לא  
שנו אלא במקום העשוי לחזק אבל במקום  
שאין עשוי לחזק חייב לבער מכלל דכוית  
אפילו במקום העשוי לחזק חייב לבער תניא  
כדלישנא קמא תניא כדלישנא בתרא תניא  
כדלישנא קמא בצק שבסידקי עריבה  
במקום העשוי לחזק אינו חוצץ ואינו עובר

כרים סבירא לכו לחידוש  
כו'. מדכילינהו לחרננים  
מטרפין כו': **מרתני'**  
ו חייב לנצר מכלל דפחוס  
שאין הסדקין בשולי ערבי  
ס במקום העשוי לחוס הן  
מואל דייק ממיילת דשמואל  
יב ואע"ג דליכא בה פלגי  
רב יודא אמר שמואל לא  
יב לנצר. ואע"ג דרולי מב  
אפי' במקום העשוי לחוס אסור כיון

**משום** דהוי נזיר וחמאת שני בתובין הבאין באחד. תימה לרש"א  
אמאי לא קאמר נזיר וחמץ דר"ע דריש כל צ"י הסערוכות  
(יבמות 77 דף פג.) : **"ר"ת** גרם בחומר שבהן. ומיירי צחטות ושלמים<sup>8</sup>  
ואם נבלע הסעטת<sup>9</sup> צשלמים שנשחט אתמול נאכל כחומר השלמים

בשלימים שנשחט היום נאכל כחומר  
החטאת ואינו נאכל למחר ולשון  
הזרייתא קשה דלמחר עד שיבצע  
בזרה משמע דליירי דהיתר שנבצע  
באיסור והדר קאמר יקדש להיות  
כחומר משמע שהאיסור נבצע בזהיר:  
**ורבנן אמרי** דף חטאת דהיתר  
מצטרף לאיסור. אור"י

דבזיר צפ' ג' מינין (דף ה'): משמע  
זויר וחטאת לרבנן מרוביהו לטעם  
כעיקר דקאמר התם ר"כ' דלי כחז  
רחמנא חטאת חולין מקדשים לא  
גמרינן ואי כחז רחמנא זויר חטאת  
מנזיר לא ילפינן דלמחר דאיסוריה  
דאפילו מרזן אסיר ליה:

מיצרך צריכי חמאת  
וְחֻלְזֵי מִקְדָּשִׁים לֹא  
בְשִׁמְעֶתִין  
מִשְׁמַע דְּמַעַם  
בְּעֵיקַר דְּאוֹרִייתָא.

דלפלינן מנזיר דללוו אסמכתא ה"ה  
 דמדל"ע דלמר לקי אהימר מנטרף  
 לאיסור בנזיר נשמע לרצון וקשה מפ'  
 כל הבשר (חולין דף קסח.) וממסכת  
 ע"ג (דף קסד.) וס' מפורש:  
**באין** שלא במקום רישא. פ"ה  
 דשלל במקום לישה עובר  
 בפחות מכזית וקשה דלמר לקמן לא  
 אמרן אלא בעריבה אבל בצית חייב  
 לבשר משום דזמינן (ו) דמיכנף ונפלי  
 אהדדי ונפ"ה תיפוק ליה דפחות מכזית  
 חייב לבשר שלא במקום לישה וגרסה  
 לר"י דמקום הנשוו לחזק היינו את  
 הכלי דקין במקום לישה וצין שלא  
 במקום לישה עושין לחזק<sup>א</sup> אך במקום  
 לישה יש להחמיר יותר שיש לחוש  
 שידבק מאותה עיסה לנעיסה אחרת  
 על ידי לישה או שזבלע מה עושה ולכן  
 כזית במקום לישה אפילו עשי לחזק  
 עובר אך על גב דודאי מנבטלו כיון  
 דאיכא תרתי לריעותא כזית ובמקום  
 לישה ופחות מכזית אפילו במקום  
 לישה אי עשי לחזק לא גזרי ציה  
 רצון דכיון שהוא דבר מועט יכול  
 לשמור שלא ילוש עליו וכן כזית שלא  
 במקום לישה אי עשי לחזק אין עובר  
 אבל פחות מכזית עשוי במקום לישה  
 אפילו אין עשויה לחזק מותר<sup>ב</sup>:

**כופת**

לחזק חוצץ ועובר במה דברים אמורים בכזית אבל  
במקום שאין עשוי לחזק אינו חוצץ ואינו עובר  
ז"ל בצק שבסידקי עריבה במקום העשוי לחזק  
אינו

א חכמים והי אחרים נמי בכל השנים' דאיכא למאן דאמר טעמו  
גין בחדא ארילה לימד שמנטרפין: **השאלה לרבי עקיבא.** ל"ל דכתב  
לענין הטומאה. מפרש בגמ': **גמ'** ה"ג ל"ש אלא במקום שאין  
נכונים אפילו במקום שאין עשוי לחזק אינו חייב לנצר. ופירוש לא  
מקום הנקט מים שיהא צדק זה מועיל לעריבה לחזק המים אלא  
ו לגבה והוה כעץ דמסתמא בטליניהו האי גבירא להסת' ואפילו כית אינו  
אוקמה למתני' במקום שאין עשוי לחזק וקמני' מתני' בפחות מיכן בטל  
גא טובא הואיל ולא במקום אחד יניחה לא חשיבי: ה"ג איכא דמתני'  
ו אלא במקום העשוי לחזק אבל במקום שאין עשוי לחזק חייב לנצר  
ל היה אפילו הכי כיון דחשיב לא בטיל ולישנא בתרא חמיר מקמא:  
אין

**אחד חייב לבער.** ואוקי רב יהודה דא נתנן כותב במקום אחד, במקום [שאינן עשוי לחזק, אלא  
חייב לבער, פירוש מקום] שיש בו סדק או נקב ונתנן זה הבצק לסתמו שנמצא עושה מלאכת  
ש"מ דפחות מכוית אפילו במקום שאין עשוי לחזק אינו חייב לבער. ואיכא דמיתיב ליה דריי ר' יוחנן  
ל' חזק אסור וחייב לבער, וכן במקום שאין עשוי לחזק אפילו כל שהוא אסור. הניא מליש

עין משפט  
נר מצוה

יד א מיי פ"ח מהל'  
מעשה קרבנות הלכה  
[טו] טז:  
זו ב שם הלכה טו:  
זו ג ד מיי פ"ה מהל'  
זח הלכה ג:  
זח ה ו מיי פ"ב מהל'  
חמץ הל' טו סמג עשין  
לט טוש"ע א"ח סי' תמב  
סעיף ז:

## רבינו חננאל

[illegible][illegible]

להלית מצטרף לאיסור,  
היהו ואני חבובי  
ומקשי רב איש אליבא  
דברי עקבא, את דנתי  
מאמלא אש יעשה מגפן חיין  
המורגניז דעו למירל דעו  
איסור נזיר, כגון חצי זית  
חצוצן וחצי זית וזגן  
חצוצן וחצוצן דעו עס, את  
ההשאת לרבי עקיבא חצי  
זית פת משה תהיז וחצי  
זית פת משה, חצוצן  
בלבד הוא אסור, והפת  
מאחרת. חצוצן דעו ששתיין  
לזויר מביעא.  
ושתיין פת יני חזיר, אבל  
הזעמו דהזעמו אל  
מצטרף, חצוצן דעו אפילו  
כח חזיר דמצטרף.

**מתני' בעק שבסידקי**  
ערבה אם יש כזית במקום  
במקום שעשוי לחזק אינו  
ובטל אע"פ שהוא כזית,  
א אסיפא, דקתני ואם לאו  
קמא תניא כלישנא בתרא